

T.C.
DANIŞTAY
DOKUZUNCU DAİRE

Esas : 2019/4696

Karar : 2022/1087

Tarih : 30.03.2022

TEMYİZ EDEN (DAVALI) : ... Belediye Başkanlığı-...

VEKİLİ : Av. ...

KARŞI TARAF (DAVACI) : ... Ürünleri Gıda İnşaat Turizm Limited Şirketi

VEKİLİ : Av. ...

İSTEMİN KONUSU : ... Bölge İdare Mahkemesi ... Vergi Dava Dairesinin ... tarih ve E:... , K:... sayılı kararının, temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ:

Dava konusu istem: Davacı adına, kamuya ait 300 m²'lik alanın işgal edildiğinden bahisle 2014, 2015 ve 2016 yıllarına ilişkin salınan işgal harcının kaldırılması istemine ilişkindir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... Vergi Mahkemesinin ... tarih ve E:... , K:... sayılı kararıyla; uyuşmazlık, işgal harcına konu alanın mülkiyet durumunun tespiti ve hali hazırdaki durumuna bağlı olduğundan, konuya ilişkin mahallinde keşif ve bilirkişi incelemesi yaptırıldığı, bilirkişiler tarafından düzenlenen raporda, işgal edildiği belirtilen uyuşmazlık konusu yerin 284,50 m² olduğu, Boğaziçi Sahil Şeridi ve Öngörünüm Bölgesi Uygulama İmar Planında "yeşil alan" olarak belirtildiği, kadastro kayıtlarına göre ve meri imar planına göre "yol" olarak nitelendirilmesi gerektiği, işgal altındaki alanın mülkiyet bilgisi olarak tapu kaydına rastlanılmadığı, işgal altındaki bu alanın fiili olarak işleme tabii tutulmadığı, fiili olarak yol olarak kullanılmadığı, fiili yolun şev altı-üstü vasıflı yerden geçirildiği, Devletin hüküm ve tasarrufu altında olan bu yerin davacı tarafından fiilen kullanıldığının belirtildiği, taraflara tebliğ edilen ve itiraz edilmeyen bilirkişi raporunda yapılan tespitler Mahkemelerince yeterli görüldüğünden, raporda ve keşif mahallinde yapılan gözlemden, işgal altındaki yerin fiilen yol olarak kullanılmadığının, yani umumun kullanımında olan bir alan olmadığının anlaşıldığı, umumun kullanımında olmayan bu alan için işgal harcı istenilmesinde hukuki isabet görülmediği, diğer yandan gün ve saat gibi umuma ait bir yerin ancak geçici olarak işgal edilmesi halinde işgal harcı alınabileceğinden ve olayda dava konusu yerin geçici olarak işgal edildiğinden söz edilemeyeceğinden, istenilen işgal harcında bu yönüyle de yasal isabet bulunmadığı gerekçesiyle davanın kabulüne, işgal harcının kaldırılmasına karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: İstinaf başvurusuna konu Vergi Mahkemesi kararının hukuka ve usule uygun olduğu ve davalı idare tarafından ileri sürülen iddiaların söz konusu kararın kaldırılmasını sağlayacak nitelikte görülmediği belirtilerek istinaf başvurusunun reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI: İşgal edilen alanın 300 m² olduğu, bilirkişi raporunun mahkemece yanlış değerlendirildiği, salınan işgal harcının hukuka uygun olduğu iddialarıyla kararın bozulması istenilmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI: Savunma verilmemiştir.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ... 'IN DÜŞÜNCESİ: Temyiz isteminin reddi ile usul ve yasaya uygun olan Bölge İdare Mahkemesi kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Dokuzuncu Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Bölge idare mahkemelerinin nihai kararlarının temyizen bozulması, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

Temyizen incelenen karar usul ve hukuka uygun olup, dilekçede ileri sürülen temyiz nedenleri kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

Davalının temyiz isteminin reddine,

Davanın yukarıda özetlenen gerekçeyle kabulüne ilişkin Vergi Mahkemesi kararına yönelik istinaf başvurusunun reddi yolundaki ... Bölge İdare Mahkemesi ... Vergi Dava Dairesinin ... tarih ve E:... , K:... sayılı kararının ONANMASINA,

Temyiz isteminde bulunandan 492 sayılı Harçlar Kanunu'na bağlı (3) sayılı Tarife uyarınca hesaplanacak nispi harcın alınmasına,

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 50. maddesi uyarınca, onama kararının taraflara tebliğini ve bir örneğinin de ... Bölge İdare Mahkemesi ... Vergi Dava Dairesine gönderilmesini teminen dosyanın ... Vergi Mahkemesine gönderilmesine, 30/03/2022 tarihinde, kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

T.C.
DANIŞTAY
DOKUZUNCU DAİRE

Esas : 2019/4776

Karar : 2022/1917

Tarih : 17.05.2022

TEMYİZ EDEN (DAVALI) : ... Belediye Başkanlığı

VEKİLİ : Av. ...

KARŞI TARAF (DAVACI) : ... A. Ş.

VEKİLİ : Av. ...

İSTEMİN KONUSU : ... Bölge İdare Mahkemesi ... Vergi Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının, temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ:

Dava konusu istem: Davacı şirket adına, 2017/Eylül dönemine ilişkin olarak 210.346,79-TL tutarında alt ve üst yapılara ait işgal bedelinin tahsili amacıyla düzenlenen ... tarih ve ... nolu ödeme emrinin iptali istemine ilişkindir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... Vergi Mahkemesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararıyla; olayda, dava konusu işlem dayanağının ... tarih ve ... sayılı davalı belediye meclis kararı olduğu, 2464 sayılı Kanun'un 52. maddesine istinaden umuma ait olan yerlerin işgal edilmesi halinde ilgililerden işgal harcı alınması gerektiği, bu gibi işgallerde yetkili mercilerden izin alınması gerektiği gibi işgalin geçici nitelikte olmasının arandığı, somut olayda ise, davalı idare sınırındaki cadde ve sokaklara, davacı şirketin yaptığı kamu hizmeti nedeniyle kullanımında olan menhol ve box'ların monte edilmesi suretiyle işgal edildiği, bu işgalin ise geçici olduğundan bahsetmenin mümkün olmadığı gibi işgal öncesinde yetkili bir merciden izin alındığına ilişkin somut bilgi-belgenin dosyada bulunmadığı, öte yandan, davalı idarece sunulan savunma dilekçesinde 2464 sayılı Kanun'un 97. maddesi gereğince dava konusu tahakkuk işleminin gerçekleştirildiğinin belirtildiği fakat anılan Kanun maddesinde düzenlenen, ilgililerin isteğine bağlı olması şartının uyuşmazlıkta gerçekleşmediğinin görüldüğü, bu durumda, 2464 sayılı Kanun uyarınca işgal harcı alınması için aranılan şartların gerçekleşmediği anlaşıldığından, davalı belediyece alınan meclis kararı uyarınca çıkarılan tarifeye istinaden hesaplanan tutarın tahsili amacıyla düzenlenen ödeme emrinde hukuka uygunluk bulunmadığı gerekçesiyle davanın kabulüne, dava konusu ödeme emrinin iptaline karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: İstinaf başvurusuna konu Vergi Mahkemesi Kararının hukuka ve usule uygun olduğu ve davalı idare tarafından ileri sürülen iddiaların söz konusu kararın kaldırılmasını sağlayacak nitelikte görülmediği belirtilerek istinaf başvurusunun reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI:2464 sayılı belediye Gelirleri Kanunu'nun 97. maddesi gereğince, Belediye Meclis kararı uyarınca, beher m² için katma değer vergisi hariç 0,70-TL olarak belirlenen tarifeye istinaden, davacı adına 300.757,77-TL tutarında tahakkuk işlemi yapıldığı, tahakkuk ettirilen tutar her türlü alt ve üst yapılara ait işgalin bedeline ilişkin olduğu ve belediyelerince yapılan her türlü hizmetin karşılığı olduğu bu sebeple davacıdan, verilen hizmetler karşılığında talep edilen ücrete ilişkin düzenlenen ödeme emrinde hukuka aykırılık bulunmadığı iddiasıyla kararın bozulması istenilmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI: Savunma verilmemiştir.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ...'İN DÜŞÜNCESİ: Özel görevli olan vergi mahkemelerinin sadece Kanun'da

sayılan uyuşmazlık türlerini çözmekle görevli olduğu, 2464 sayılı Kanun'un 97. maddesine dayanılarak belediye meclis kararı ile belirlenen tarifeye dayanılarak tahsil edilmek istenilen ücretin vergi mahkemelerinin görev alanına giren vergi, resim ve harç ile benzeri mali bir yükümlülük olmadığı, bu sebeple de ücrete ilişkin dava konusunun genel görevli yargı merci olan idare mahkemesinin görev alanına girdiğinden Bölge İdare Mahkemesi kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Dokuzuncu Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE:

MADDİ OLAY: Davacı şirket adına, 2017/Eylül dönemine ilişkin olarak 210.346,79-TL tutarında alt ve üst yapılara ait işgal bedelinin tahsili amacıyla düzenlenen ... tarih ve ... nolu ödeme emrinin iptali istenilmektedir.

İLGİLİ MEVZUAT:

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 73. maddesinin 3. fıkrasında, "Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır." 4. fıkrasında, "Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin muafık, istisnalar ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapmak yetkisi Cumhurbaşkanına verilebilir" hükmü bulunmaktadır.

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un "İdare Mahkemelerinin görevleri" başlıklı 5. maddesinde, idare mahkemelerinin, vergi mahkemelerinin görevine giren davalar ile ilk derecede Danıştay'da çözümlenecek olanlar dışındaki: İptal davalarını, tam yargı davalarını, tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan idarî sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği, "Vergi Mahkemelerinin görevleri" başlıklı 6. maddesinde; vergi mahkemelerinin genel bütçeye ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davaları ve bu konularda, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un uygulanmasına ilişkin davaları, çözümleyeceği belirtilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 97. maddesinde, belediyelerin bu Kanunda harç veya katılma payı konusu yapılmayan ve ilgililerin isteğine bağılı olarak ifa edecekleri her türlü hizmet için belediye meclislerince düzenlenecek tarifelere göre ücret almaya yetkili oldukları, belediyeye tekel olarak verilmiş işlerin kendi özel hükümlerine tabi olduğu düzenlenmiştir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7. maddesinde de, büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettiirmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek, büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları arasında sayılmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Meclisin görev ve yetkileri" başlıklı 18. maddesinin f bendinde; Kanunlarda vergi, resim, harç ve katılma payı konusu yapılmayan ve ilgililerin isteğine bağılı hizmetler için uygulanacak tarifeleri belirlemek belediye meclisinin görev ve yetkileri arasında sayılmıştır.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

2576 sayılı Kanunda yer alan idari yargı düzeni içindeki görev ayırımına ait düzenlemelere göre idare mahkemeleri idari yargı düzeninde genel görevli mahkemeler olarak kabul edilmiş, vergi mahkemeleri ise yalnızca, genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davaları ve bu konulardaki 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanunun uygulanmasına ilişkin davaları çözümlenmekle görevli kılınmıştır. Dolayısıyla 2576 sayılı Kanun'un 6. maddesinde sınırları gösterilen ve vergi mahkemelerinin bu görev alanı dışında kalan idari davaların görüm ve çözümünde idare mahkemeleri görevlidir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 73. maddesi ile verginin yasallığı ilkesi benimsenerek, vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin kanunla koyulacağı, değiştirileceği veya kaldırılacağı belirtilerek, verginin yasallığı ilkesi ile keyfi ve takdiri uygulamaları önleyecek ilkelerin kanunda yer alması zorunluluğu getirilmiş, bireylerin temel hak ve hürriyetleri devlete karşı korunmuştur. Bu kapsamda vergide yasallık ilkesi gereği vergiyi doğuran olayın, verginin konusunun, matrahının ve oranının kanun ile belirlenmesini gerektirmektedir. Ayrıca, verginin yasallığı ilkesi, verginin yanında, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükleri de kapsamaktadır.

Yukarıda anılan mevzuat hükümleri uyarınca, özel görevli olan vergi mahkemeleri belediyelere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davaları ve bu konulardaki 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanunun uygulanmasına ilişkin davaları çözümlenmekle görevli olduğundan ve verginin yasallığı ilkesi uyarınca vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin sadece kanunla koyulabileceği, değiştirilebileceği veya kaldırılabilmesi göz önüne alındığında, öncelikle, davalı belediye tarafından belediye meclisince çıkartılan tarife esas alınarak tahakkuk ettirilen ücretin hukuki niteliğinin değerlendirilmesi suretiyle davanın çözümünde görevli mahkeme belirlenmelidir.

Dava konusu ücret, 2464 sayılı Kanun'un 97. maddesi ile belediyelere verilen yetkiye istinaden harç ve katılma payı yapılmayan konularda ilgililerin isteği üzerine belediyelerce sunulacak her türlü hizmetin karşılığı olup, belediye meclisince belirlenen tarife uyarınca alındığı hususları bir arada değerlendirildiğinde, Anayasa'nın 73. maddesinde yer alan verginin yasallığı ilkesi uyarınca "ücret" in vergi, resim, harç veya benzeri mali yüküm olarak nitelendirilemeyeceği, aksi durumda, belediye meclislerine verilen yetkinin "ücret" adı altında vergi, resim, harç veya benzeri mali yükümlülük tarifesi belirleme yetkisi olacağı, Anayasa'nın 87. maddesi uyarınca, kanun koyma, değiştirme ve kaldırma görev ve yetkisinin Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne ait olduğu ve yasama yetkisinin devredilemeyeceği, ayrıca, bir verginin kanunla konulmuş sayılabilmesi için yalnızca konusunun kanunla belirlenmesinin yeterli olmadığı, verginin konusundan başka matrahı, oranı veya miktarı, indirimleri, istisna ve muafiyetleri, tarh tahakkuk ve tahsil usulleri ile yaptırımları, zamanaşımı vb. konularında kanunla düzenlenmesinin zorunlu olduğu dikkate alındığında, belediye meclis kararı ile çıkarılan tarifeler ile ilgili kişilere sunulan hizmetler karşılığında alınan ücretlerin, vergi, resim, harç veya benzeri mali yüküm olarak kabul edilemeyeceği sonucuna ulaşılmıştır.

Nitekim, 2464 sayılı Kanun'un 97. maddesinin, Anayasa'nın 73. maddesine aykırı olduğu gerekçesiyle iptali istemiyle yapılan başvuru üzerine verilen ve 14/05/2011 tarih ve 27934 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesi'nin 26/01/2011 tarih ve E:2009/42, K:2011/26 sayılı kararında, itiraza konu kuralda, belediyelere, 2464 sayılı Kanun'da harç veya katılma payı konusu yapılmamış olan ve ilgililerin isteğine bağlı olarak ifa edilecek olan hizmetler için, belediye meclislerince düzenlenecek tarifelere göre ücret alma yetkisi verildiği, kural uyarınca, belediyeler tarafından yapılacak bir hizmetin ücret konusu yapılabilmesi için, o hizmetin harç veya katılım payına konu edilmemiş olması ve hizmetten yararlanacak kişilerin bizzat belediyeden bu hizmetin yapılmasını talep etmiş olmaları gerektiği, kuralın verdiği yetki çerçevesinde belediye meclislerince ücret tarifesine konu edilebilecek hizmetlerin, kişilerin tamamen kendi isteklerine ve tercihlerine bağlı olarak yararlanacakları hizmetler olduğu, verginin kanuniliği ilkesinin, takdire dayalı keyfi uygulamaları önleyecek sınırlamaların yasa da yer almasını gerektirdiği ve vergi yükümlülüğüne ilişkin düzenlemelerin konulması, değiştirilmesi veya kaldırılmasının yasa ile yapılmasını zorunlu kıldığı, buna göre vergide, yükümlü, matrah, oran, tarh, tahakkuk, tahsil, uygulanacak yaptırımlar ve zamanaşımı

gibi konuların yasayla düzenlenmesinin zorunlu olduğu belirtilerek, itiraz konusu kuralla belediye meclislerine verilenin, "ücret" adı altında vergi, resim, harç veya benzeri mali yüküm tarifesi belirleme yetkisi değil, ilgililerin isteğine bağlı olarak ifa edecekleri hizmetlerin karşılığı olarak ücret tarifesi belirleme yetkisi olduğu, belediyelere tekel olarak verilmemiş, kişilerin isteği üzerine sunulan hizmetler için bir tarifeye dayalı olarak istenilen "ücret" in vergi, resim, harç ve benzeri mali yüküm olarak nitelendirilmesinin mümkün olmadığı gerekçesiyle 97. maddenin birinci fıkrasının birinci cümlesinin Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın reddine karar vermiştir.

Yine, Anayasa Mahkemesi'nin 2015/10008 Başvuru Numaralı 04/04/2019 tarihli kararında, 26/01/2011 tarih ve E:2009/42, K:2011/26 sayılı karar alınılanarak, 2464 sayılı Kanun'un 97. maddesi ile belediye meclislerine verilen ücret adı altında vergi, resim, harç veya benzeri mali yüküm tarifesi belirleme yetkisi değil, ilgililerin isteğine bağlı olarak ifa edecekleri hizmetlerin karşılığı olarak ücret tarifesi belirleme yetkisi olduğu, belediyelere tekel olarak verilmemiş, kişilerin isteği üzerine sunulan hizmetler için bir tarifeye dayalı olarak istenilen ücretin vergi, resim, harç ve benzeri mali yüküm olarak nitelendirilmesinin mümkün olmadığı, ücret tarifesini düzenleme yetkisinin 5393 sayılı Kanun'un 18. maddesinin (f) bendine göre belediye meclislerine ait bulunduğu, 2464 sayılı Kanun'da harç ve harcamalara katılma payı dışında ilgililerin isteği üzerine ücret karşılığı olarak belediyeler tarafından yapılacak işlerin tek tek sayılmadığı, ücret karşılığı belediyelerce yapılacak işlerin belirlenmesi noktasında belediye meclislerine Anayasa ve kanunların çizdiği sınırlar içinde kalmak kaydıyla geniş takdir yetkisi tanındığı vurgulanmıştır.

Dosyanın incelenmesinden, davacı şirket adına 2464 sayılı belediye Gelirleri Kanunu'nun 97. maddesi gereğince, Belediye Meclis kararı uyarınca, beher m² için katma değer vergisi hariç 0,70-TL olarak belirlenen tarifeye istinaden, davacı şirketin kullanımında olan ve davalı idare sınırlarındaki cadde ve sokaklarda bulunan her türlü alt ve üst yapılara ilişkin 210.346,79-TL tutarında tahakkuk yapıldığı ve anılan tutarın tahsil edilmesi amacıyla düzenlenen ... tarih ve ... ödeme emrinin iptali istemiyle işbu davanın açıldığı ve tahsil edilmek istenilen tutarın, 2464 sayılı Kanunun 97. maddesine istinaden Yunusemre Belediye Meclisince çıkarılan tarife uyarınca alınan ücrete ilişkin olduğunun sabit olduğu anlaşılmaktadır.

Bu durumda; daha önceki Dairemiz kararlarında, vergi mahkemelerinde açılan davalarda, ücretin vergi mahkemelerinin görev alanına girdiği kabul edilerek esasa ilişkin temyiz incelemesi yapılmak suretiyle kararlar verilmiş ise de, Dairemizin tüm üyelerinin katılımıyla yapılan 02/12/2020 tarihli toplantıda yukarıda yer alan açıklamaların bir arada değerlendirilmesi sonucunda bu konuda içtihat değişikliğine gidilmiş olup, özel görevli olan vergi mahkemelerinin sadece Kanun'da sayılan uyuşmazlık türlerini çözmekle görevli olduğu göz önüne alındığında, 2464 sayılı Kanun'un 97. maddesine dayanılarak davalı belediye meclis kararı ile belirlenen tarife uyarınca talep edilen ücretin, vergi mahkemelerinin görev alanına giren vergi, resim ve harç ile benzeri mali bir yükümlülük olmadığı, bu sebeple de genel görevli yargı merci olan idare mahkemesinin görev alanına girdiği sonucuna ulaşıldığından, davanın görev yönünden reddi gerekirken, uyuşmazlığın esası incelenerek verilen Bölge İdare Mahkemesi kararında isabet görülmemiştir.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

Davalının temyiz isteminin kabulüne,

... Bölge İdare Mahkemesi ... Vergi Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının BOZULMASINA,

Yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın ... Bölge İdare Mahkemesi ... Vergi Dava Dairesine gönderilmesine, 17/05/2022 tarihinde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

T.C.
DANIŞTAY
DOKUZUNCU DAİRE

Esas : 2021/1423

Karar : 2023/429

Tarih : 23.02.2023

TEMYİZ EDEN (DAVALI) : ... Belediye Başkanlığı

VEKİLİ : Av. ...

KARŞI TARAF (DAVACI) : ... Turizm ve Otel İşletmeciliği Anonim Şirketi

VEKİLİ : Av. ...

İSTEMİN KONUSU :... Bölge İdare Mahkemesi ... Vergi Dava Dairesinin ... tarih ve E:... , K:... sayılı kararının, temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ:

Dava konusu istem: Davacı şirket adına, 2019 yılına ilişkin olarak tarh edilen işgal harcının kaldırılması istemine ilişkindir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... Vergi Mahkemesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararıyla; dava konusu tarhiyatın dayanağı olarak gösterilen yoklama fişi, davalı idarenin zabıta memuru ile davacı şirketin finans müdürü olduğu belirtilen kişi tarafından imzalanmış ise de, dava konusu harcın ilişkin olduğu dönemde ... 'nin isimli kişinin davacı şirketi temsile yetkili olduğunun anlaşılması karşısında, söz konusu yoklama fişinin davacı şirketin temsilcisi nezdinde usulüne uygun olarak düzenlendiğinden bahsetmek olanaklı olmadığı, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun ilgili hükümleri gereğince yoklama tutanağının mükellef açısından hukuki sonuç doğurabilmesi, bağlayıcılık kazanabilmesi için öncelikle yoklama yapılan veya yetkili temsilcisine imzalatılması; ancak, bunların bulunmaması veya imzadan imtina etmeleri halinde söz konusu durumun tutanağa yazılması ve tutanağın polis, jandarma, muhtar veya ihtiyar meclisi üyelerinden birine imzalatılması ve ayrıca bir nüshasının yoklama yapılan kişiye teslim edilmesi gerektiği, dava konusu işgal harcının dayanağı yoklama fişinin davacı veya yetkili adamı tarafından imzalanmadığı dikkate alındığında, 213 sayılı Kanun'un yoklama ile ilgili hükümlerine uygun şekilde düzenlenmeyen yoklama fişine istinaden davacı şirket adına hesaplanan işgal harcında hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle davanın kabulüne, 2019 yılına ilişkin dava konusu işgal harcının kaldırılmasına karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: İstinaf başvurusuna konu Vergi Mahkemesi kararının hukuka ve usule uygun olduğu ve davalı idare tarafından ileri sürülen iddiaların söz konusu kararın kaldırılmasını sağlayacak nitelikte görülmediği belirtilerek istinaf başvurusunun reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI: Yapılan yoklamanın şirketin finans müdürü nezdinde yapıldığı ve yoklama fişinin de şirket yetkilisi tarafından şirket kaşesi basılarak imzalandığı, müdür sıfatına haiz ve şirket kaşesine sahip yetkili kişi nezdinde düzenlenen yoklama ve tanzim edilen yoklama fişinin kanuna uygun olduğu, 213 sayılı Kanun'un 131. maddesi uyarınca şirketi temsil yetkisi bulunan şirket temsilcisi denmemesi nedeniyle ilgili maddenin takdir yetkisinin aşılması suretiyle yorum ile genişletilerek verilen kararın hukuka aykırı olduğu iddiasıyla kararın bozulması istenilmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI: Yasal dayanaktan yoksun olan temyiz isteminin reddi gerektiği yolundadır.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ...'İN DÜŞÜNCESİ: Temyiz isteminin reddi ile usul ve yasaya uygun olan Bölge İdare Mahkemesi kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Dokuzuncu Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

NCELEME VE GEREKÇE :

MADDİ OLAY:

Davacı şirket adına, 2019 yılına ilişkin işgaliye harcı istenilmesi için düzenlenen ... tarih ve ... sayılı ihbarnamenin kaldırılması istenilmektedir.

İLGİLİ MEVZUAT:

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 52. maddesinde "Belediye sınırları içinde bulunan aşağıdaki yerlerden herhangi birinin satış yapmak veya sair maksatlarla ve yetkili mercilerden usulüne uygun izin alınarak geçici olarak işgal edilmesi, işgal harcına tabidir.

Pazar veya panayır kurulan yerlerin, meydanların, mezat yerlerinin her türlü mal ve hayvan satıcıları tarafından işgali,

Yol, meydan, pazar, iskele, köprü gibi umuma ait yerlerden bir kısmının herhangi bir maksat için işgali,

Motorlu kara taşıtlarının park etmeleri için il trafik komisyonlarının olumlu görüşü alınarak belediyelerce şehir merkezlerinde tesis edilen ve işletilen mahallerin çalışma saatleri içinde, taşıtlar tarafından işgali (Bisiklet ve motosikletler hariç).

Yukarıda sayılan yerlerin izinsiz işgalleri mükellefiyeti kaldırmaz." düzenlemesi yer almaktadır.

Aynı Kanun'un 56. maddesinde ise 52. maddede belirtilen işgallerden harç alınmasına ilişkin tarifeye yer verilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Dosyasının incelenmesinden; 2019/Temmuz-Ağustos dönemlerine ilişkin olarak düzenlenen yoklama fişi ile "İzmir ili Çeşme ilçesi ... Mahallesi ... Sokak No:... " adresinde bulunan ve davacı tarafından işletilen işletmenin deniz tarafında yer alan kamuya ait 4.821,83 metrekarelik alanın işletmeye dahil edilerek kullanıldığından bahisle 2019 yılı için 418.534,84 TL tutarında işgal harcının tarh edildiği anlaşılmaktadır.

Bölge İdare Mahkemesince; dava konusu tarhiyatın dayanağı olarak gösterilen yoklama fişinin, davacı şirketi temsile yetkili kişi nezdinde usulüne uygun olarak düzenlenmediği gerekçesiyle Vergi Mahkemesince verilen davanın kabulüne ilişkin kararına karşı yapılan istinaf başvurusunun reddine karar verilmişse de; sözü edilen yoklama fişinin şirketin finans müdürü nezdinde düzenlendiği ve şirket kaşesi basılmak suretiyle imzalandığı görüldüğünden yoklama fişinin şirketi temsile yetkili şahıs tarafından imzalandığı sonucuna varılmıştır.

Öte yandan; 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun yukarıda yer verilen 52 ve 56. maddeleri hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden, işgal harcının, gün ve saat gibi kısa süreler için söz konusu olabileceği ve umuma ait bir yerin ancak, geçici işgal edilmesi halinde işgal harcı alınabileceği anlaşılmaktadır.

Olayda, 2464 sayılı Kanun'un 52. maddesi hükmüne dayanılarak davacılar tarafından işgal harcı istenilmiş ise de yukarıda anılan Kanun maddeleri uyarınca, işgal harcının, umuma ait yerin ancak geçici olarak işgal edilmesi halinde alınabileceği, olayda ise umuma ait yerin geçici olarak işgal edildiğinden söz edilemeyeceği anlaşıldığından, davacı adına tahakkuk ettirilen işgal harcında isabet görülmemiştir.

Bu durumda, davayı yukarıda gerekçeyle kabul eden Vergi Mahkemesi kararına karşı yapılan istinaf başvurusunu reddeden Bölge İdare Mahkemesi kararı sonucu itibarıyla hukuka uygundur.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

Davalının temyiz isteminin reddine,

Davanın yukarıda özetlenen gerekçeyle kabulüne ilişkin Vergi Mahkemesi kararına yönelik istinaf başvurusunun reddi yolundaki ... Bölge İdare Mahkemesi ... Vergi Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının yukarıda belirtilen gerekçeyle ONANMASINA,,

Temyiz isteminde bulunandan ...-TL maktu harç alınmasına,

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 50. maddesi uyarınca, onama kararının taraflara tebliğini ve bir örneğinin de ... Bölge İdare Mahkemesi ... Vergi Dava Dairesine gönderilmesini teminen dosyanın ... Vergi Mahkemesine gönderilmesine, 23/02/2023 tarihinde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

T.C.
DANIŞTAY
DOKUZUNCU DAİRE

Esas : 2022/104
Karar : 2023/426
Tarih : 23.02.2023

TEMYİZ EDEN (DAVALI) : ... Belediye Başkanlığı-...

VEKİLİ : Av...

KARŞI TARAF (DAVACI) : ... Elektrik Dağıtım A.Ş.

VEKİLİ : Av...

... Elektrik Dağıtım A.Ş. ... İl Müdürlüğü

İSTEMİN KONUSU : ... Bölge İdare Mahkemesi Vergi Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının, temyizden incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ:

Dava konusu istem: Davacı şirket tarafından, Karlova. Belediye Meclisince alınan ... tarih ve ... sayılı kararının, 3194 sayılı İmar Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 52. maddesi gereğince 68 adet küçük boy kabin (baks) nedeniyle geriye dönük olarak 5 yıllık 289.000,00-TL tutarında işgal harcı ödenmesine ilişkin kısmının iptali istemine ilişkindir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... Vergi Mahkemesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararıyla; olayda, davacı adına öncelikle 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 35. maddesinde öngörüldüğü şekilde tanzim edilmiş bir ihbarnamenin tebliği suretiyle dava konusu tutarın istenilmesi, bu suretle vergilerin tarh ve tebliğ safhaları geçirildikten sonra tahakkuk fişi düzenlenmesi gerekirken, ihbarnamede bulunması gereken asgari bilgileri barındırmayan Belediye Meclis Kararı tebliğ edilmesi ile yetinilerek, tek taraflı olarak hesaplanan tutarın doğrudan davacıdan tahsili yoluna gidilmesinde hukuka uygunluk bulunmadığı gerekçesiyle davanın kabulüne, dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: olayda, davacıdan 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun işgal harcının mevzuu tarif eden 52. maddesine dayanılarak işgal harcı istenilmiş ise de; umuma yani kamuya ait yerin ancak geçici olarak işgal edilmesi halinde işgal harcı alınabileceği, olayda ise işgale konu olan yerin trafo binaları olduğu ve bu binaların sürekli olarak orada bulunduğu, dolayısıyla yerin geçici olarak işgal edildiğinden söz edilemeyeceği açık olduğundan, işgal harcı için kanunen aranan şartlar oluşmadığı halde işgal harcı tarifesi belirlenmesine yönelik tesis edilen işlemde bu yönüyle hukuka uygunluk, mahkeme kararında ise sonucu itibarıyla hukuka aykırılık bulunmadığından davalının istinaf başvurusunun belirtilen gerekçe ile reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI: Davacı şirkete ait 68 adet kabin (baks) için yasal prosedürü yerine getirmesi uyarıda bulunduğu ancak uyarılara uyulmaması nedeniyle ... Belediye Meclisince karar alındığı, davacı adına tesis edilen işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı iddiasıyla kararın bozulması istenilmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI: Savunma verilmemiştir.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ...'İN DÜŞÜNCESİ: Temyiz isteminin reddi ile usul ve yasaya uygun olan Bölge İdare Mahkemesi kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Dokuzuncu Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Bölge idare mahkemelerinin nihai kararlarının temyizen bozulması, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

Temyizen incelenen karar usul ve hukuka uygun olup, dilekçede ileri sürülen temyiz nedenleri kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

Davalının temyiz isteminin reddine,

Davanın yukarıda özetlenen gerekçeyle kabulüne ilişkin Vergi Mahkemesi kararına yönelik istinaf başvurusunun reddi yolundaki ... Bölge İdare Mahkemesi Vergi Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının ONANMASINA,

Temyiz isteminde bulunandan ...-TL maktu harç alınmasına,

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 50. maddesi uyarınca, onama kararının taraflara tebliğini ve bir örneğinin de Erzurum Bölge İdare Mahkemesi Vergi Dava Dairesine gönderilmesini teminen dosyanın Erzurum 2. Vergi Mahkemesine gönderilmesine, 23/02/2023 tarihinde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

T.C.
DANIŞTAY
DOKUZUNCU DAİRE

Esas : 2022/1112

Karar : 2023/4052

Tarih : 26.10.2023

TEMYİZ EDEN (DAVACI): ... Otel İşletmeleri Tur. İnş. Tic. Ltd. Şti.

VEKİLİ: Av. ...

KARŞI TARAF (DAVALI): ... Belediye Başkanlığı-...

VEKİLİ: Av. ...

İSTEMİN KONUSU : ... Bölge İdare Mahkemesi ... Vergi Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının, temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ:

Dava konusu istem: Davacı şirket adına, 2019 yılına ilişkin olarak tarh edilen işgal harcının kaldırılması istemine ilişkindir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... Vergi Mahkemesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararıyla; Mahkemelerince verilen ara kararları ile davacının 01/07/2019 ila 31/08/2019 tarihleri arasında işgal ettiği iddia edilen kamuya terkli 6.149,95-m²lik alanın imar planında ne olarak yer aldığı, söz konusu alanın davacı şirketçe işgal edildiğini gösterir fotoğraf, uydu görüntüsü vb. dokümanlar ile işgal konusu alana ilişkin kroki, metraj cetveli vb. bilgi ve belgelerin ibrazının istenildiği, davalı idare tarafından verilen cevaplar ile ekleri olan fotoğraf, uydu görüntüsü, ölçekli krokilerin incelenmesinden, işgal konusu 6.149,95-m²lik alanın tamamının imar planında park ve yaya yolu alanında kaldığı, davacı şirketin kamuya terkli söz konusu alanı bungalow yapı, sneak bar ve yeşil alan olarak kullanmak suretiyle işgal ettiği anlaşıldığından, davacı adına düzenlenen ihbarname konusu işgal harcında hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: İstinaf başvurusuna konu Vergi Mahkemesi Kararının hukuka ve usule uygun olduğu ve davacı tarafından ileri sürülen iddiaların söz konusu kararın kaldırılmasını sağlayacak nitelikte görülmediği belirtilerek istinaf başvurusunun reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI: Tarhiyatın usulü aykırı olarak yapılan ve tanzim tarihi bulunmayan yoklama fişine dayanılarak yapıldığı, umuma ait bir yerin taraflarınca işgalinin söz konusu olmadığı iddialarıyla kararın bozulması istenilmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI: Savunma verilmemiştir.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ...'İN DÜŞÜNCESİ: Daire kararında belirtilen gerekçe ile Bölge İdare Mahkemesi kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Dokuzuncu Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE:

MADDİ OLAY: Davacı şirket adına, 2019 yılına ilişkin olarak tarh edilen işgal harcının kaldırılması

istenilmektedir.

İLGİLİ MEVZUAT:

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 52. maddesinde "Belediye sınırları içinde bulunan aşağıdaki yerlerden herhangi birinin satış yapmak veya sair maksatlarla ve yetkili mercilerden usulüne uygun izin alınarak geçici olarak işgal edilmesi, işgal harcına tabidir.

Pazar veya panayır kurulan yerlerin, meydanların, mezat yerlerinin her türlü mal ve hayvan satıcıları tarafından işgali,

Yol, meydan, pazar, iskele, köprü gibi umuma ait yerlerden bir kısmının herhangi bir maksat için işgali,

Motorlu kara taşıtlarının park etmeleri için il trafik komisyonlarının olumlu görüşü alınarak belediyelerce şehir merkezlerinde tesis edilen ve işletilen mahallerin çalışma saatleri içinde, taşıtlar tarafından işgali (Bisiklet ve motosikletler hariç).

Yukarıda sayılan yerlerin izinsiz işgalleri mükellefiyeti kaldırmaz." düzenlemesi yer almaktadır.

Aynı Kanun'un 56. maddesinde ise 52. maddede belirtilen işgallerden harç alınmasına ilişkin tarifeye yer verilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun yukarıda yer verilen 52. ve 56. maddesi hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden, işgal harcının gün ve saat gibi kısa süreler için söz konusu olabileceği, umuma ait bir yerin ancak geçici olarak işgal edilmesi halinde alınacağı görülmektedir.

Dosyanın incelenmesinden, dava konusu işgal harcının davalı idare tarafından, davacı şirketin ... Mahallesi, ... Sokak, No:... adresinde yer alan işletmesinin kıyı tarafında bulunan imar planında kamuya terkli 6.149,95-m²'lik alanı bungalow yapı, sneak bar ve yeşil alan olarak kullanılmak suretiyle 01/07/2019-31/08/2019 tarihlerinde işgal etiğinden bahisle tarh ettirildiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda, davacı adına 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 52. maddesi hükmüne dayanılarak işgal harcı tarh edilmiş ise de; yukarıda anılan Kanun maddeleri uyarınca umuma ait yerin ancak geçici olarak işgal edilmesi halinde işgal harcı alınabileceğinden ve olayda da umuma ait yerin geçici olarak işgal edildiğinden söz edilemeyeceğinden, istenilen işgal harcında hukuka uygunluk bulunmayıp, davanın reddine ilişkin Vergi Mahkemesi kararına karşı yapılan istinaf istemini reddeden Bölge İdare Mahkemesi kararında isabet bulunmamaktadır.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

Davacının temyiz isteminin kabulüne,

... Bölge İdare Mahkemesi ... Vergi Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının BOZULMASINA,

Yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın ... Bölge İdare Mahkemesi ... Vergi Dava Dairesine gönderilmesine, 26/10/2023 tarihinde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

T.C.
DANIŞTAY
DOKUZUNCU DAİRE

Esas : 2022/3241
Karar : 2023/775
Tarih : 15.03.2023

TEMYİZ EDEN (DAVALI): ... Belediye Başkanlığı

VEKİLİ: Av. ...

KARŞI TARAF (DAVACI): ... Gıda İnşaat Lojistik Otomotiv Turizm San ve Tic. Ltd. Şti.

VEKİLİ: Av. ...

İSTEMİN KONUSU: ... Bölge İdare Mahkemesi ... Vergi Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının, temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ:

Dava konusu istem: Davacı şirket adına, 2016 ila 2020 yılları muhtelif dönemlerine ait işgal harcı tahakkukunun iptali istemine ilişkindir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... Vergi Mahkemesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararıyla; davacı şirket tarafından yol ve yeşil alan vasıflı taşınmaz üzerine yapı yapıldığından bahisle işgal harcı tahakkuklarının yapıldığı ancak, işgal harcının alınabilmesi için işgal edilen yerin 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 52. maddesinde belirtilen yerlerden olması ve bu yerin geçici olarak işgal edilmesi koşullarının birlikte gerçekleşmesinin gerekli olduğu, olayda da davaya konu yapının davalı idare tarafından belirtildiği üzere 2011 yılında yapıldığından beri söz konusu yeri işgalinin devam ettiği açık olduğundan, işgalin geçici olmaması nedeniyle davacıdan 2464 sayılı Kanun hükümlerine dayanılarak işgal harcı istenilemeyeceğinden, dava konusu işgal harcı muhteviyatlı tahakkuk fişlerinde hukuka uygunluk bulunmadığı gerekçesiyle davanın kabulüne, tahakkuk fişlerinin iptaline karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: Umuma ait bir yerin işgal harcına konu yapılabilmesi için, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 52. maddesinde sınırlı olarak sayılan yerlerden olması ve işgal edilmesi şartlarının bir arada bulunması gerektiği, ayrıca işgale ilişkin olarak mükellef nezdinde tutanak tutularak işgal edilen alanın tereddüte yer vermeyecek şekilde tespitinin yapılması ve işgal harcının tespit edilen alan üzerinden hesaplanarak makbuz karşılığında tahsil edilmesi gerektiği, makbuz karşılığında tahsil edilememesi halinde 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 30.maddesi gereğince tanzim edilen yoklama fişine müsteniden idarece tarh edilerek bu şekilde tarh olunan vergilerle cezalarına ilişkin ihbarname düzenlenip davacıya tebliğ edilmesinin gerektiği, bu halde davalı idarece, öncelikle işgal harcına konu yerle ilgili kanunda aranılan şartların bir arada bulunduğu somut tespitlerle ortaya konulması, daha sonra bu kamu alacağı için davacı adına ihbarname esasına dayalı olarak ilgili dönemlere ilişkin işgal harcı tarhiyatı yapılması, düzenlenecek ihbarnamenin davacıya usulüne uygun olarak tebliğ edilmesi gerektiğinden, davacı adına düzenlenen dava konusu tahakkuk fişlerinde bu gerekçeyle hukuka ve mevzuata uyarlık bulunmadığı sonucuna varıldığından istinaf başvurusunun gerekçeli reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI: Bir yerin sürekli olarak işgal etmiş olan davacının eyleminin sürekliliği karşısında usule ilişkin sebeplerle verilen kararın usule ve yasaya aykırı olduğu iddiasıyla kararın bozulması istenilmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI: Savunma verilmemiştir.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ...'İN DÜŞÜNCEŚİ: Temyiz istemlerinin reddi ile usul ve yasaya uygun olan Bölge İdare Mahkemesi kararının onanması gerektiği düşünölmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Dokuzuncu Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği göröşöldü:

İNCELEME VE GEREKÇE :

MADDİ OLAY: Davacı şirket adına, 2016 ila 2020 yılları muhtelif dönemlerine ait işgal harcı tahakkukunun iptali istanılmaktadır.

İLGİLİ MEVZUAT:

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 52.maddesinde "Belediye sınırları içinde bulunan aşğıdaki yerlerden herhangi birinin satış yapmak veya sair maksatlarla ve yetkili mercilerden usulüne uygun izin alınarak geçici olarak işgal edilmesi, işgal harcına tabidir.

Pazar veya panayır kurulan yerlerin, meydanların, mezat yerlerinin her türlü mal ve hayvan satıcıları tarafından işgali,

Yol, meydan, pazar, iskele, köprü gibi umuma ait yerlerden bir kısmının herhangi bir maksat için işgali,

Motorlu kara taşıtlarının park etmeleri için il trafik komisyonlarının olumlu görüşü alınarak belediyelerce şehir merkezlerinde tesis edilen ve işletilen mahallerin çalışma saatleri içinde, taşıtlar tarafından işgali (Bisiklet ve motosikletler hariç).

Yukarıda sayılan yerlerin izinsiz işgalleri mükellefiyeti kaldırmaz." düzenlemesi yer almaktadır.

Aynı Kanunun 56. maddesinde ise; 52. maddede belirtilen işgallerden harç alınmasına ilişkin tarife hükümlerine yer verilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun yukarıda yer verilen 52. ve 56. maddesi hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden, işgal harcının gün ve saat gibi kısa süreler için söz konusu olabileceği, umuma ait bir yerin ancak geçici olarak işgal edilmesi halinde alınacağı görölmektedir.

Dava konusu işgal harcının, davacı şirket tarafından yol ve yeşil alan vasıflı taşınmaz üzerine 2011 yılında yapı yapıldığı, daha sonrada taşınmazın önüne yapılan bahçe duvarı ve üzerini camekan ve tente ile kapatmak suretiyle ana yapıyla birleştirme işlemi yapılmak suretiyle umuma ait yerin 2016 yılından beri işgal edildiğinden bahisle tahakkuk ettirildiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda, davacıdan 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 52. maddesi hükmüne dayanılarak işgal harcı istenilmiş ve Bölge İdare Mahkemesince usuli bir değerlendirme yapılmış ise de; yukarıda anılan Kanun maddeleri uyarınca umuma ait yerin ancak geçici olarak işgal edilmesi halinde işgal harcı alınabileceğinden ve olayda da umuma ait yerin geçici olarak işgal edildiğinden söz edilemeyeceğinden, istenilen işgal harcında hukuka uygunluk bulunmayıp, Bölge İdare Mahkemesi kararında sonucu itibarıyla isabetsizlik görölmemiştir.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

Davalının temyiz isteminin reddine,

... Bölge İdare Mahkemesi ... Vergi Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının yukarıda yazılı gerekçeyle ONANMASINA,

Temyiz isteminde bulunandan ... TL maktu harç alınmasına,

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 50. maddesi uyarınca, onama kararının taraflara tebliğini ve bir örneğinin de ... Bölge İdare Mahkemesi ... Vergi Dava Dairesine gönderilmesini teminen dosyanın ... Vergi Mahkemesine gönderilmesine, 15/03/2023 tarihinde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

T.C.
DANIŞTAY
DÖRDÜNCÜ DAİRE

Esas : 2023/6560

Karar : 2023/5270

Tarih : 04.10.2023

TEMYİZ EDEN (DAVACI) : ...

VEKİLİ : Av. ...

KARŞI TARAF (DAVALI) : 1- ... Belediye Başkanlığı (E-Tebligat)

VEKİLİ : Av. ...

... Kaymakamlığı

...

İSTEMİN KONUSU : ... İdare Mahkemesinin ... tarih ve E:... , K:... sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Davacı tarafından işgaliye harcı ödenmek suretiyle kullanılan, Silivri Belediye Başkanlığının sorumluluğu altında ve kamunun kullanımındaki yeşil alanda yer alan büfe niteliğindeki işyerinin tahliyesine ilişkin Silivri Belediye Başkanlığının ... tarih ve ... sayılı işlemi ile Silivri Kaymakamlığının ... tarih ve ... sayılı işleminin iptali istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: Danıştay bozma kararı üzerine İdare Mahkemesince verilen kararda; mahkemelerince verilen önceki kararın, davanın incelenmeksizin reddine ilişkin kısmı onanarak kesinleştiğinden davanın Silivri Kaymakamlığının ... tarih ve ... sayılı işlemine münhasır kaldığı; buna göre, uyuşmazlıkta, Belediye Encümeninin ... gün ve ... sayılı kararıyla, imar planında park olarak ayrılan taşınmazın, işgaliye ücreti ödenmek koşuluyla, çay bahçesi, kafeterya, çiçekçi olarak davacının kullanmasına izin verildiği, 2010 yılında Belediye Encümeni kararıyla sökülüp takılabılır ahşap malzemeden 57,00 m² ebatında kapalı alan oluşturularak büfe haline getirildiği ve her yıl belediye tarafından belirlenen işgaliye bedeli karşılığında davacının kullanımının devam ettiği; 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 52. ve 56. maddelerinin birlikte değerlendirilmesinden, işgal harcının, gün ve saat gibi kısa süreler için söz konusu olabileceği, umuma ait bir taşınmazın ancak geçici olarak ve kısa süreli işgal edilmesi halinde işgal harcı alınacağı düzenlenmiş olup, geçici kullanım karşılığında işgaliye harcı ödenmesinin, kira sözleşmesi gibi taraflara yükümlülük getiren ve süreklilik arz eden herhangi bir hukuki koruma sağlayamayacağı; bu durumda, Devletin hüküm ve tasarrufunda bulunduğu tartışmasız olan taşınmazın, 2886 sayılı Kanunun 75. maddesi uyarınca tahliyesinin istenmesinde hukuka aykırılık bulunmadığı, işgaliye harcı ödenmek suretiyle uzun süredir kullanılmış olmasının da, tahliye kararı alınmasına hukuken engel oluşturmayacağı sonucuna varılmıştır. Belirtilen gerekçelerle davanın reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Her ne kadar işgaliye harcı ödense de kendilerinin söz konusu büfeyi Belediye Encümeni kararıyla işlettikleri, fuzuli şağil olmadıkları, Belediyenin izniyle faaliyetlerini uzun yıllardır sürdürdükleri, işgaliye harcına tarife uyarınca uygulandığı ve bu tarifenin kullanımının işgal niteliğinde olmadığı, ücret için belirlenen bir yöntem olduğu, işgaliye harcının ödenmediğinden bahisle düzenlenen ödeme emrine karşı açılan davanın kabul edildiği ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Cevap verilmemiştir.

TETKİK HÂKİMİ : ...

DÜŞÜNCEŚİ : Temyiz isteminin reddi ile usul ve yasaya uygun olan İdare Mahkemesi kararının onanması gerektiği düşünölmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Dördüncü Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüşöldü:

İNCELEME VE GEREKÇE :

Mahkeme kararlarının Danıştay tarafından bozulması halinde, Mahkemelerce bozmaya ilişkin kararlar üzerine yeniden verilen kararlara karşı yapılan temyiz başvuruları, bozma kararındaki esaslara uyulup uyulmadığı yönünden incelenebilecektir.

Temyiz istemine konu kararın Danıştay İkinci Dairesinin 20/10/2021 tarih ve E:2021/13871, K:2021/3557 sayılı kararındaki esaslar doğrultusunda verildiği anlaşıldığından, temyiz konusu karar usul ve hukuka uygun olup, dilekçede ileri sürölen temyiz nedenleri kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

Temyiz isteminin reddine,

Temyize konu ... İdare Mahkemesinin ... tarih ve E:... , K:... sayılı kararının ONANMASINA,

Temyiz giderlerinin istemde bulunan üzerinde bırakılmasına,

Dosyanın anılan İdare Mahkemesine gönderilmesine,

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun (Geçici 8. maddesi uyarınca uygulanmasına devam edilen) 54. maddesinin 1. fıkrası uyarınca bu kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren onbeş (15) gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 04/10/2023 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.